

PM 2013:172 RIV (Dnr 001- 1160/2013)

En ny ungdomspolitik

Remiss från Utbildningsdepartementet

Remisstid den 18 oktober 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”En ny ungdomspolitik” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat remisspromemorian ”En ny ungdomspolitik” till Stockholms stad.

I promemorian lämnas förslag på ett nytt övergripande mål för ungdomspolitiken och för regeringens alla övriga insatser som berör ungdomar som är tänkt att ersätta de nuvarande målen. Förslaget till nytt mål är ”Ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen”.

Remissen finns att läsa i sin helhet på regeringens hemsida:

<http://www.regeringen.se/sb/d/16740/a/221117> .

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Bromma stadsdelsnämnd har inte besvarat remissen.

Stadsledningskontoret bedömer att den föreslagna ändringen av målet för ungdomspolitiken är bra.

Arbetsmarknadsnämnden ställer sig positiv till förslaget om ny ungdomspolitik.

Idrottsnämnden anser att det föreslagna målet väl fångar de mest grundläggande aspekterna av ungdomars livsvillkor och möjligheter.

Kulturnämnden välkomnar förslaget om att regeringens alla insatser som berör ungdomar 13-25 år bör ha ett ungdomsperspektiv.

Socialnämnden tillstyrker förslagen i promemorian och instämmer i den uppfattning som framförs i promemorian att ungdomstiden är en betydelsefull fas i livet som formar människor.

Utbildningsnämnden ser positivt på samtliga förslag i remisspromemorian och delar de bedömningar som utbildningsdepartementet gör.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd avstår från att ha några synpunkter på det mål som regeringen föreslår.

Kungsholmens stadsdelsnämnd välkomnar förslaget om att utveckla vilka indikatorer som ska användas för att följa upp ungdomars levnadsvillkor.

Mina synpunkter

Den föreslagna ändringen av målet för ungdomspolitiken tydliggör vilka målsättningar samhällets aktörer delar för att stärka ungdomars möjligheter till egenmakt och för deras utveckling till självständiga vuxna. Det nya målet fokuserar på individen och tydliggör att regeringens insatser ska skapa förutsättningar för ungdomar att utveckla sin identitet och sina liv utifrån sina egna intressen och önskemål.

Ungdomar är olika och ska betraktas som en mångfald av individer. En sammanhängande och sektorsövergripande ungdomspolitik förbättrar ungdomars möjlighet att etablera sig som vuxna och jag välkomnar att målet tydliggörs.

Ungdomar ska ha makt att forma sina liv, fritt delta i samhällslivet och göra sin röst hörd. Till de grundläggande förutsättningarna hör också att ungdomar, oavsett kön, ska ha samma möjligheter till inflytande och till individuell utveckling. Förslaget till en ny ungdomspolitik kan bidra till ökad jämställdhet mellan unga kvinnor och unga män samt öka möjligheterna för att nå de integrationspolitiska målen. Ungdomspolitiken ska dock inte begränsas till regeringens insatser utan omfatta all offentlig verksamhet som berör ungdomar, eftersom ungdomars levnadsvillkor avgörs på fler nivåer i samhället.

Bärande delar i ungas etablering i vuxenlivet är goda möjligheter till studier, arbete och självförsörjning. Kunskap är centralt för att kunna utöva det egna självbestämmandet utan att bli föremål för andras godtycke. Värdet av en god utbildning för alla kan därför inte nog poängteras.

Att forma sitt eget liv och vara delaktig i samhällslivet handlar också om rätten att få leva det liv man önskar utan inskränkningar som har att göra med till exempel fördomar, diskriminering och hedersförtryck. Att samhällets insatser strävar efter att stötta varje individ i att finna sin egen röst är en central del i att värna det demokratiska samtalet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”En ny ungdomspolitik” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 9 oktober 2013

LOTTA EDHOLM

Bilagor

1. Reservationer m.m.

2. En ny ungdomspolitik, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Karin Wanngård (S) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta

1. Att delvis bifalla borgarrådets förslag till beslut
2. Att utöver detta anföras

Det är glädjande att ungdomspolitiken åter förs upp på den politiska agendan och får en ny översyn. Frågorna om ungdomars villkor är oerhört viktiga, både vad gäller makt och deltagande i det civila samhället och politiska system, samt vad gäller ekonomiska förutsättningar, välfärd och livsmöjligheter.

Remisspromemorian tar upp många angelägna områden men visar ingen krisinsikt. Ungdomar har idag allt svårare att få trygga anställningar på arbetsmarknaden och i många delar av landet mycket svårt att få bostad. Om man verkligen vill satsa på ungdomars möjligheter att forma sina egna liv är det första steget att skapa möjligheter till utbildning, jobb och bostad. Istället väljer regeringen i denna promemoria att ändra målsättningen för den nationella ungdomspolitiken från ”verklig tillgång till välfärd och verklig tillgång till inflytande” vilket man anser har betonat institutionernas roll, dvs. det allmännas ansvar, för mycket, för att istället flytta fokus till individens eget ansvar för sin utveckling. Utredarens motivering är att välfärd är ett alltför ”abstrakt begrepp” samt att det lägger för stort fokus vid ”institutionernas roll”. Det är inte ett hållbart resonemang. Välfärdsbegreppet lägger inte fokus på institutioner utan på det offentligas roll för individens välbefinnande, trygghet och frihet. En högst rimlig utgångspunkt för ett politiskt mål. Socialdemokraterna anser därför att detta mål bör kvarstå i målformuleringen. Socialdemokraterna välkomnar flera punkter i utredningen som att man återinför maktbegreppet (som togs bort 2008) samt att ungdomsstyrelsens statistik ska göras tillgänglig via en interaktiv webbplats.

Sverige behöver en regering som tar ansvar genom att omsätta ungdomspolitiken i konkreta

åtgärder såsom bostadsbyggande, fler studieplatser och höjda studiemedel samt mer kraftfulla insatser mot ungdomsarbetslösheten. Stockholms stad behöver ta sitt ansvar genom att öka byggandet av bostäder, effektiva satsningar på en god och likvärdig utbildning för alla elever, samt att erbjuda sommarjobb till fler ungdomar i staden. Endast genom sådana konkreta och kraftfulla åtgärder kan ungdomar på riktigt få makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Slutligen vill vi understryka vikten av ungdomars rätt till inflytande och delaktighet. Ungdomspolitikens kärna handlar om att ge unga likvärdiga förutsättningar till inflytande, makt och egenmakt. Om det ska vara möjligt krävs dels att fler än ett fåtal röster får höras och dels att synpunkterna tas på allvar. Det krävs satsningar på de föreningar, däribland idrottsföreningar, där dagens unga är aktiva.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Vi anser att remisspromemorian inrymmer en positiv förändring av ungdomspolitikens mål. Det föreslagna målet ”ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” förtydligar ungas roll som aktörer och subjekt.

Enligt artikel 12 i barnkonventionen har barn rätt till inflytande och delaktighet. För att kommuner ska leva upp till Barnkonventionen och den nationella ungdomspolitikens mål om verklig makt behöver möjligheterna för barn och unga att göra sin röst hörd utvecklas och stärkas betydligt. Detta bör göras på flera olika sätt. I samarbete med barn och unga bör varje kommun ta fram en strategi för hur barns och ungas inflytande kan öka.

Unga måste kunna göra sin röst hörd i frågor som berör dem, exempelvis vid såväl utformning som val av arbetsmarknadsinsatser. Det måste också finnas strukturer för hur barn och unga kan göras delaktiga i övergripande beslutsprocesser, såsom i planeringen av ett nytt bostadsområde eller prioriteringen av fritidsverksamheter. Ungdomar ska ha inflytande eftersom det är en demokratisk rättighet, men också för att ungdomars kunskaper och erfarenheter är en värdefull resurs.

Promemorian pekar på att arbetsmarknadspolitiken i högre utsträckning bör beakta ungdomars hela livssituation. Vi delar den analysen och anser att staden ska inrätta startcentraler som drivs av staden i samarbete med Arbetsförmedlingen och det lokala arbetslivet. På startcentralerna bör flera olika aktörer och verksamheter inrymmas, såsom arbetsförberedande insatser, coaching och matchning, hälsoaktiviteter, individuellt stöd, studie- och yrkesvägledning samt uppsökande verksamhet. Startcentralerna ska borgen för en bättre samordning och samverkan och utvecklingen av verksamheten bör ske som ett samarbete mellan flera nämnder, såsom arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna, och olika aktörer, inte minst Arbetsförmedlingen.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Roger Mogert och Tomas Rudin (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Föredragande borgarrådets förslag bifalles delvis
2. Dessutom vill jag framföra följande

För att unga på allvar kunna ta steget ut i vuxenlivet är det av stor vikt att samhället förmår att garantera en trygghet att bygga tillvaron kring. Ungdomspolitiken bör verka för att unga ska få trygga livsvillkor, som i många delar inte skiljer sig från behoven i andra åldersgrupper. Som idrottsnämnden formulerar sig i sitt yttrande *"De grundläggande behoven är desamma; att ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet och inflytande etcetera"*

Att formulera om målet för ungdomspolitiken räcker inte, utan det måste sättas kraft bakom orden och skickas med resurser för att genomföra reformer. Det nya målet fokuserar på individens rätt till makt att forma sina liv och kunna ha inflytande över samhällsutvecklingen. Det får dock inte ta bort fokus på kollektivet. Ungas livssituation i stort präglas idag allt mer av otrygghet, i andra delar drabbas unga hårdare utifrån klass, kön, funktionsnedsättning etc.

På arbetsmarknaden har majoriteten av alla unga osäkra tidsbegränsade anställningar och ungdomsarbetslösheten är fortsatt mycket hög. Hela 76 procent av de unga arbetslösa 18-24 år saknar möjlighet till A-kasseersättning.

Den bostadsbrist som råder i omkring hälften av landets kommuner drabbar unga extra hårt. I Stockholms län saknar varannan ung människa mellan 20 och 27 år en egen bostad enligt en undersökning från Hyresgästföreningen.

Det är av stor vikt att unga har verklig tillgång till god och likvärdig välfärd. Ungas ohälsa är ett stort samhällsproblem. Många av Stockholms skolelever känner sig stressade eller nedstämda. Framst flickor är sämre.

Ekonomiska faktorer har väldigt stor betydelse för om unga motionerar, är föreningsanslutna eller har en meningsfull fritid. Arbetarklassungdomar motionerar mindre och är i lägre grad medlemmar i idrottsföreningar än medelklassungdomar. Olika idrottsgrenar är också starkt segregerade, till exempel ishockey och ridning. Det råder också stora skillnader geografiskt i tillgången till olika idrottsanläggningar, konstgräs etc.

Ungdomar med funktionsnedsättningar har långt ifrån tillräckliga förutsättningar att motionera på sina egna villkor.

Vi ser också hur skolan blir allt mer ojämlig. I många fall misslyckas skolan att ge och förmå alla elever att slutföra en likvärdig och fullgod utbildning. I Stockholm ökar kunskapssegregationen mellan skolor, klasser och elever. Ungdomspolitiken måste verka för att jämna ut livschanser och garantera verklig tillgång till en fullgod och likvärdig välfärd.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Utbildningsdepartementet har remitterat remisspromemorian ”En ny ungdomspolitik” till Stockholms stad.

I promemorian lämnas förslag på ett nytt övergripande mål för ungdomspolitiken och för regeringens alla övriga insatser som berör ungdomar som är tänkt att ersätta de nuvarande målen. Förslaget till nytt mål är ”Ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen”. Vidare föreslås att regeringens alla insatser som berör ungdomar bör ha ett ungdomsperspektiv, vilket innebär att ungdomar ska få utöva sina mänskliga rättigheter, beaktas som en mångfald av individer, stödjäs att bli självständiga och ha möjligheter att vara delaktiga och ha inflytande. Förslag läggs också fram i syfte att förtydliga och förbättra ungdomspolitikens genomförande och samordning samt förtydliga Ungdomsstyrelsens uppdrag.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Bromma stadsdelsnämnd har inte besvarat remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret bedömer att den förslagna ändringen av målet för ungdomspolitiken är bra. Det nya målet fokuserar på individen och tydliggör att regeringens insatser ska skapa förutsättningar för ungdomar att utveckla sin identitet och sina liv utifrån sina egna intressen och önskemål.

Det förtydligade uppdrag som Ungdomsstyrelsen förslås att få innebär bland annat att de ska ta fram kunskap om och uppföljningar av ungdomars levnadsvillkor. Stadsledningskontoret anser att det är en positivt eftersom det kommer staden till godo och kan bidra till att stärka stadens analyser.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Jernberg m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av det nya förslaget till ungdomspolitik som utarbetats inom Utbildningsdepartementet, Regeringskansliet och presenteras i promemorian En ny ungdomspolitik (U2013/4442/UC).

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ny ungdomspolitik. Förvaltningen anser att förslaget om att nuvarande mål ersätts av ett övergripande mål, förenklar och förtydligar ungdomspolitiken för samhällets aktörer.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att förslaget om att ungdomsperspektivet ska beaktas inom regeringens insatser som berör unga 13-25 år är positivt. Eftersom en stor del av verksamheterna som berör ungas liv och levnadsvillkor faller under kommunens ansvarsområde kan det finnas fördelar för ungdomspolitiken att ungdomsperspektivet även används inom kommunpolitiken.

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar inom förvaltningens verksamheter med att beakta elevers och aspiranternas specifika förutsättningar, behov och intressen. Förvaltningen möter många unga genom Jobbtorg Stockholm, Vuxenutbildning Stockholm och SFI Stockholm. Dessa verksamheter arbetar med att i största mån möjliggöra för enskilda elever och aspiranter att göra sin röst hörd. Verksamheterna strävar även efter ett holistiskt perspektiv i sitt arbete som ser till individens livssituation bland annat beträffande utbildning, arbete, försörjning och hälsa. Inom Jobbtorg Stockholm finns särskilda verksamheter och insatser för unga som erbjuder dem stöd att etablera sig på arbetsmarknaden eller gå vidare till studier.

Arbetsmarknadsförvaltningen samverkar idag med andra förvaltningar inom Stockholms stad, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, samt organisationer som möter unga så som Fryshuset i Stockholm. Tillsammans med dessa aktörer erbjuder förvaltningen sektorsövergripande insatser till unga. Det sektorsövergripande arbetet fungerar väl idag även om förvaltningen välkomnar förbättrade förutsättningar för samverkan och samordning med externa myndigheter och organisationer. Inte minst vill förvaltningen framhålla behovet av bättre förutsättningar för lokal samverkan mellan arbetsförmedlingen och kommunens olika verksamheter. Studier, arbete, och självförsörjning är bärande delar i ungas etablering i samhället och det bör finnas goda förutsättningar att genom samverkan mellan berörda ansvariga myndigheter underlätta ungdomars etablering i arbetslivet.

Förvaltningen välkomnar förslaget om att Ungdomsstyrelsens statistik över indikatorer ska göras tillgänglig för offentliga aktörer via en interaktiv webbaserad databas. De rapporter och skrifter som Ungdomsstyrelsen publicerar tar förvaltningen del av och nyttjar i sina verksamheter. Det vore dock positivt för förvaltningen att ha möjlighet att framställa kommunspecifik statistik från de uppföljningar och utvärderingar som Ungdomsstyrelsen genomför. Denna statistik skulle kunna främja planeringen av förvaltningens verksamheter samt lokala eller regionala sektorsövergripande insatser som riktar sig till unga.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Mehdi Oguzsoy (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Jernberg (MP), bilaga 1.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsförvaltningens insatser och verksamheter riktar sig i hög grad till barn och ungdomar, direkt såväl som indirekt genom idrottsrörelsen och föreningslivet i övrigt. Barn och ungdomar är idrottsnämndens viktigaste målgrupp. Hur ambitionerna för den statliga ungdomspolitikerna formuleras samt hur den bedrivs och följs upp har stor betydelse för kommunerna, och för en verksamhet som idrottsnämndens.

Förvaltningen anser att det föreslagna målet väl fångar de mest grundläggande aspekterna av ungdomars livsvillkor och möjligheter. Ungdomar ska ha makt att påverka och styra sin levnadsbana men också kunna känna att deras åsikter har betydelse, att de har inflytande och möjlighet att påverka samhällsutvecklingen.

Hälsa och fritid omnämns i promemorian som ett par av flera verksamhetsområden relevanta för ungdomars levnadsvillkor. Båda dessa ligger inom idrottsnämndens och idrottsförvaltningens direkta ansvars- och kompetensområde. Idrottsnämnden ska genom sitt verksamhetsutbud och sina anläggningar och genom stöd och samarbete med föreningslivet främja en ökad fysisk aktivitet hos stockholmarna i allmänhet och den yngre generationen i synnerhet.

Stockholms kommunfullmäktige har nyligen, i april 2013, antagit ett nytt idrottspolitiskt program. Där betonas bland annat att alla barn och ungdomar har rätt till en hälsosam tillvaro och fritid på lika villkor. Vidare anges att barn och ungdomar ska ges rätt till inflytande i den verksamhet som riktar sig till dem och inriktningen i FN:s barnkonvention ska genomsyra verksamhet som bedrivs i stadens såväl som föreningslivets regi. I Stockholms stad ska barn och ungdomar ges inflytande och möjlighet att påverka idrotts- och motionsverksamheten. Idrottsnämnden har i verksamhetsplanen för 2013 uppdragit åt förvaltningen att utreda förutsättningarna för bildandet av ett ungdomsråd. Ett arbete med detta pågår och en workshop med ungdomar och nämndledamöter kommer att äga rum hösten 2013.

Inom idrottsförvaltningen pågår även ett arbete med att ta fram en åtgärdsplan för hur förvaltningen kan arbeta i ännu högre grad med barnperspektivet, där fokus ligger på planering och investeringar i idrottsanläggningar, i fördelningen av tider i anläggningar, föreningsstödet, egna aktiviteter i anläggningarna och i samarbetet med idrottsföreningarna.

För att ett övergripande mål ska få genomslag och betyda något för dem som det riktar sig till, krävs att det bryts ner i mer precisa delmål och strategier. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas för att nå konkreta resultat. I promemorian omnämns framför allt Ungdomsstyrelsen som en av de främsta aktörerna för att samordna regeringens ungdomspolitik. För att förverkliga den krävs givetvis insatser från flera håll. Ungdomars behov och ungdomars framtidsdrömmar skiljer sig inte så mycket från andra generationers. De grundläggande behoven är desamma; att ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet och inflytande etcetera.

Till de grundläggande förutsättningarna ska också fogas att ungdomar, oavsett kön, ska ha samma möjligheter till inflytande och till individuell utveckling. Detta lyfts fram i promemorian och även idrottsförvaltningen vill starkt betona vikten av att pojkar och flickor, unga män och unga kvinnor verkligen ges lika förutsättningar, i alla relevanta sammanhang. I Stockholm finns till exempel sedan flera år en klart uttalad målsättning att idrottsnämndens resurser ska fördelas på ett sådant sätt att bättre balans uppnås mellan flickors och pojkars och kvinnors och mäns idrottsutövande.

Det är positivt att det i promemorian särskilt lyfts fram ungdomars delaktighet och inflytande liksom ungdomars organisering och fritidsverksamhet. Idrottsförvaltningen menar

att här har idrottsrörelsen en i flera avseenden viktig uppgift. I första hand handlar det om att ta vara på ungdomars intresse för idrottsutövande och fysisk aktivitet, men det handlar också om att ta vara på ungdomars vilja till inflytande i en demokratisk process. I det senare avseendet är föreningslivet, och då inte bara idrottsrörelsen, en bra "skola".

Idrottsförvaltningen vill slutligen lyfta fram vikten av att ungdomar kommer till tals och att deras åsikter tas på allvar. I promemorian omnämns LUPP som ett verktyg för lokal uppföljning av ungdomspolitik. Det är givetvis av största vikt att efterhöra ungdomars åsikter och behov, men i sådana sammanhang är det också viktigt med en hög svarsfrekvens om resultaten av enkäter ska ha relevans och kanske också få genomslag i politiken, på nationell likväl som på lokal nivå.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen välkomnar förslaget om att regeringens alla insatser som berör ungdomar 13–25 år bör ha ett ungdomsperspektiv. Därmed stärks det sektorsövergripande arbetet och möjligheterna ökar att kunna se till ungdomars hela livssituation och hur de olika delarna skola, arbete, kultur, hälsa osv. hänger ihop och påverkar varandra.

Kulturförvaltningen ser positivt på modellen att samla ungdomsfrågorna i ett strategiskt arbete och ser att det skulle skapa nytta även på kommunal nivå.

Kulturförvaltningen ställer sig positiv till att Ungdomsstyrelsen föreslås utveckla sitt strategiska samarbete med kommunerna och med SKL. Ungdomsstyrelsen föreslås få en stärkt roll vad gäller att stödja kommunerna t.ex. genom att sprida kunskap, ge stöd till lokala undersökningar, genomföra utbildningar och ge stöd till kommunala nätverk, vilket kulturförvaltningen ser som angeläget. Det kan vara särskilt gynnsamt när stadens anställda nu ökar sin kännedom om barn och unga genom den kommande utbildningen i hur offentlig verksamhet kan arbeta utifrån barnkonventionen. I samband med att Ungdomsstyrelsen föreslås utveckla sin uppföljning menar kulturförvaltningen att frågan om nationell uppföljning av kulturskolorna kan vara ett lämpligt utvecklingsområde.

Kulturförvaltningen stödjer förslaget om ett nytt övergripande mål för ungdomspolitik: att ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Ungdomar ska vara delaktiga i och så långt som möjligt ha inflytande över utformningen och genomförandet av insatser som omedelbart berör dem som målgrupp. På så sätt kan ungdomars förutsättningar och behov bli tydligare vilket i sin tur bidrar till bättre beslutsunderlag och genomförande.

Stockholms Kulturskolas erfarenheter från arbete med EU:s ungdomsprogram är mycket goda. Det är positivt att den nya ungdomspolitik lyfter fram detta som ett angeläget område att utveckla, i synnerhet för att ungdomars levnadsvillkor i ökad utsträckning ska kunna följas upp på ett öppet och jämförbart sätt på kommunal, nationell och EU-nivå.

Kulturen i ungdomspolitik

Riksdagen har på regeringens förslag beslutat om fem huvudområden för analys, samordning och redovisning för ungdomspolitik. Dessa områden är lärande och personlig utveckling, hälsa och utsatthet, inflytande och representation, egen försörjning, och kultur och fritid. I promemorian föreslås att dessa områden upphävs för att åstadkomma en större flexibilitet vad gäller kunskapsinhämtning, samordning och analys vad som ska analyseras utgör grunden för indelningen.

Kulturförvaltningen ser en risk med att kulturområdet ges ett minskat utrymme i och med en sådan förändring. Att kultur och fritid föreslås kvarstå som ett av huvudområdena i nuvarande indikatorsystem för uppföljning av ungdomspolitiken är positivt.

Ungdomsstyrelsen har under de senaste åren publicerat två rapporter på kulturens område, Fokus 06 – om ungas kultur och fritid, 2006 och När var hur – om ungas kultur. En analys av ungas kulturutövande på fritiden, 2011. Även i Fokus 12 – levnadsvillkor för unga med funktionsnedsättning har kulturaspekter, 2012. Dessa rapporter har bidragit med viktig ny kunskap och synliggjorde att vita fläckar förekommer vad gäller faktaunderlag vilket gör att genomförda insatser inom kulturområdet är svåra att följa upp. Kulturförvaltningen har under 2013 inlett ett samarbete med Myndigheten för kulturanalys i syfte att undersöka kulturvanorna hos barn och unga 10-25 år. Kulturförvaltningen instämmer i regeringens bedömning att det finns ett behov av ytterligare beslutsunderlag för att kunna utforma relevanta insatser för ungdomar vilket kulturförvaltningen ser som positivt.

Kulturförvaltningen vill betona vikten av att den kommande ungdomspolitiska propositionen tydliggör hur kulturområdet kan synliggöras och stärkas, både utifrån sitt egenvärde men också utifrån de positiva effekter kulturen har för andra politikområden som framkommer i de bakgrundsfakta som beskrivits ovan.

Remisspromemorian lyfter fram faktumet att ungdomar är olika och ska betraktas som en mångfald av individer, utifrån kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, uppväxt, intressen m.m. Kultur-förvaltningen vill betona vikten av att dessa perspektiv även anläggs vad gäller offentliga insatser som rör ungas kulturutövande.

Unga i storstaden

Det omnämns helt kort i promemorian att skilda villkor gäller för unga i storstad och unga i glesbygd. För att ge stöd åt kommunerna i att hantera de särskilda förutsättningar som råder för unga i storstäder menar kulturförvaltningen att en fördjupad analys om ungas livsvillkor i storstadsområden i den kommande ungdomspolitiska propositionen är angelägen.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Jonas Eklund (MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Inger Stark (V), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen tillstyrker förslagen i promemorian och instämmer i den uppfattning som framförs i promemorian att ungdomstiden är en betydelsefull fas i livet som formar människor. Det är av största vikt att skapa förutsättningar för ungdomar att utveckla sin identitet och sina liv utifrån egna intressen och önskemål. Staten har här en betydelsefull roll samtidigt som kommunerna i stor utsträckning har i uppdrag att förverkliga intentionerna i den statliga politiken.

I promemorian anges att det finns kritik mot att ungdomspolitiken inte når ut till kommuner och landsting i tillräcklig utsträckning. Förvaltningen anser att samverkan och dialog mellan den statliga och kommunala nivån generellt behöver utvecklas. Stat och kommun har olika perspektiv och det är viktigt att ta del av varandras synsätt för att utveckla

den verksamhet som ska vara till nytta för medborgarna.

Det är också viktigt att föra ut den statliga politiken för att uppnå likställighet i landet när beslut om inriktning och former för utförande fattats såväl genom lagstiftning som exempelvis genom spridning av verksamma metoder. Samtidigt är det viktigt att det finns utrymme för det kommunala självstyret. Kommunerna ser olika ut och behöver utrymme för att kunna anpassa verksamheten till de egna förutsättningarna.

I promemorian framförs att det civila samhällets organisationer har stor betydelse för att stärka ungdomars makt att forma sina liv och att det privata näringslivet har stor betydelse genom att många ungdomar där får sin första erfarenhet av yrkeslivet. Förvaltningen instämmer i att de erfarenheter och kunskaper om ungdomar som genereras inom organisationer och inom näringslivet bör tas tillvara på ett bättre sätt än idag.

Verksamheter för barn och ungdomar och insatser för barn och ungdomar som riskerar att fara illa är viktiga i stadens verksamhet. Alla nämnder har i uppdrag att beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Nämnderna har därutöver olika uppdrag inom respektive ansvarsområde. Sektorsövergripande arbete är många gånger av stor betydelse för att skapa bästa möjliga förutsättningar för den enskilda ungdomens utveckling. Ett exempel på detta är den samverkan som utvecklats mellan skola och socialtjänst där staden tagit fram riktlinjer och stödmaterial för handläggare inom skolan och socialtjänsten.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Marina Gunnmo Grönros (V), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Konsekvenser av remisspromemorian

Förslagen i remisspromemorian påverkar varken kostnader eller intäkter för staten, kommuner, landsting, företag eller andra enskilda inom ramen för den ettåriga budgeten. Förslagen kan dock på sikt få positiva samhällsekonomiska konsekvenser genom att åtgärderna inom ungdomspolitikerna bidrar till att färre ungdomar hamnar i utanförskap.

Förslagen kommer inte heller att ha betydelse för den kommunala självstyrelsen, offentlig service i olika delar av landet eller för små företags arbetsförutsättningar, konkurrens-förmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företag.

Däremot kan förslagen, om de genomförs, bidra till att färre ungdomar begår brott och att fler ungdomar får sysselsättning. Förslagen kan också bidra till ökad jämställdhet mellan unga kvinnor och unga män samt öka möjligheterna för att nå de integrationspolitiska målen. Promemorian innehåller inga förslag till nya och ändrade regler som får kostnadsmässiga och andra konsekvenser.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen ser positivt på samtliga förslag i remisspromemorian och delar de bedömningar som utbildningsdepartementet gör. En sammanhängande och sektorsövergripande ungdomspolitik kommer på sikt att förbättra ungdomars möjlighet att

etablera sig som vuxna.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Vilka mål som ska finnas för en politiskt styrd verksamhet är inte en fråga för förvaltningsorganisationen utan just för den politiska ledningen. Förvaltningen avstår därför från att ha några synpunkter på det mål som regeringen föreslår.

Mycket av det som sägs i remissen vad gäller ansvarsfördelning, prioriterade områden, uppföljningar och analys är tämligen allmänt hållet och vissa delar ska utredas vidare. Även på dessa punkter har förvaltningen därför svårt att ha några synpunkter, men vill framhålla att det är positivt att indikatorerna ska samordnas och samarbetet stärkas mellan olika aktörer.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 september 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Målgrupp – Målgruppen för ungdomspolitiken definieras här som ungdomar från och med 13 till och med 25 år. Ur förvaltningens perspektiv omfattar begreppet ungdomar personer upp till 18 år medan gruppen 18-25 år definieras som unga vuxna. Skillnaden i definitionen av målgruppen kan få konsekvenser för preventionens (och övrig kommunal verksamhets) möjlighet att arbeta utifrån den nationella ungdomspolitikens mål och uppdrag.

Samordning av indikatorer – Förvaltningen välkomnar förslaget om att utveckla vilka indikatorer som ska användas för att följa upp ungdomars levnadsvillkor samt att skapa förutsättningar för att följa upp dessa på ett öppet och jämförbart sätt på alla samhällsnivåer (kommunal, nationell och EU-nivå).

Koppling till Barnkonventionen – Förvaltningen anser att det är viktigt att ungdomspolitiken och de indikatorer som används för att följa upp ungas levnadsvillkor samordnas med Barnombudsmannens indikatorer och den bindande Barnkonventionen, vilket också föreslås i remissen. Preventionensheten har här påbörjat ett utvecklingsarbete med att koppla sina åtaganden till artiklarna i barnkonventionen.

RESERVATIONER M.M.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande.

att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande samt att därutöver anföra följande:
Utredningen föreslår ett nytt mål för ungdomspolitiken som innebär att tillgång till välfärd inte längre finns med i målet. Utredarens motivering är att välfärd är ett allt för ”abstrakt begrepp” samt att det läggs för stor fokus vid ”institutionernas roll”. Socialdemokraterna anser inte att välfärd är ett för abstrakt begrepp för att ha som politiskt mål då detta begrepp varit centralt i välfärdsstatens utbyggnad under hela 1900-talet. Välfärdsbegreppet lägger inte fokus på institutioner utan på det offentligas roll för individens välbefinnande, en högst rimlig utgångspunkt för ett politiskt mål. Socialdemokraterna anser därför att detta mål bör kvarstå i målformuleringen.

Socialdemokraterna välkomnar flera punkter i utredningen som att man återinför maktbegreppet (som togs bort 2008) samt att ungdomsstyrelsens statistik ska göras tillgänglig via en interaktiv webbplats.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (V) enligt följande.

att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att i sitt remissvar särskilt betona:
Ungas livssituation präglas allt mer av otrygghet. På arbetsmarknaden har majoriteten av alla unga osäkra tidsbegränsade anställningar och ungdomsarbetslösheten är fortsatt mycket hög. Den bostadsbrist som råder i omkring hälften av landets kommuner drabbar unga extra hårt. För att på allvar kunna ta steget ut i vuxenlivet är det av stor vikt att samhället förmår att garantera unga en trygghet att bygga sin tillvaro kring. Ungdomspolitiken bör verka för att garantera unga trygga livsvillkor.

Det är av stor vikt att unga har verklig tillgång till en god och likvärdig välfärd. Exempelvis är ungas ohälsa ett stort samhällsproblem. Vi ser också hur skolan blir allt mer ojämlig. I många fall misslyckas skolan att ge och förmå alla elever att slutföra en likvärdig och fullgod utbildning. Ungdomspolitiken bör verka för att jämna ut livschanser och garantera alla unga verklig tillgång till en fullgod och likvärdig välfärd.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Jernberg m.fl. (MP) enligt följande.

Vi anser att remisspromemorian inrymmer en positiv förändring av ungdomspolitikens mål. Det föreslagna målet ”ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” förtydligar ungas roll som aktörer och subjekt.

För att kommuner ska leva upp till Barnkonventionen och den nationella ungdomspolitikens mål om verklig makt måste möjligheterna för barn och unga att göra sin röst hörd utvecklas och stärkas betydligt. Detta kan och bör göras på flera olika sätt. I

samarbete med barn och unga bör varje kommun ta fram en strategi för hur barns och ungas inflytande kan öka.

Unga måste kunna göra sin röst hörd i frågor som berör dem, exempelvis vid såväl utformning som val av arbetsmarknadsinsatser. Det måste också finnas strukturer för hur barn och unga kan göras delaktiga i övergripande beslutsprocesser, såsom i planeringen av ett nytt bostadsområde eller prioriteringen av fritidsverksamheter. Ungdomar ska ha inflytande eftersom det är en demokratisk rättighet, men också för att ungdomars kunskaper och erfarenheter är en värdefull resurs.

I remisspromemorian lyfts bland annat vikten av att skapa goda förutsättningar för sektorsövergripande insatser genom att förbättra förutsättningarna för samverkan och samordning. Promemorian pekar också på att arbetsmarknadspolitiken i högre utsträckning bör beakta ungdomars hela livssituation. Vi delar den analysen och anser att staden ska inrätta startcentraler som drivs av staden i samarbete med Arbetsförmedlingen och det lokala arbetslivet. På startcentralerna bör flera olika aktörer och verksamheter inrymmas, såsom arbetsförberedande insatser, coaching och matchning, hälsoaktiviteter, individuellt stöd, studie- och yrkesvägledning samt uppsökande verksamhet. Startcentralerna ska borga för en bättre samordning och samverkan och utvecklingen av verksamheten bör ske som ett samarbete mellan flera nämnder, såsom Arbetsmarknadsnämnden, Socialnämnden och stadsdelsnämnderna, och olika aktörer, inte minst Arbetsförmedlingen.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

Nämnden godkänner delvis förvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämnden anför därutöver följande:

Utredningen föreslår ett nytt mål för ungdomspolitiken som innebär att tillgång till välfärd inte längre finns med i målet. Utredarens motivering är att välfärd är ett alltför ”abstrakt begrepp” samt att det lägger för stort fokus vid ”institutionernas roll”. Socialdemokraterna håller inte med. Välfärdsbegreppet lägger inte fokus på institutioner utan på det offentliga roll för individens välbefinnande, trygghet och frihet. En högst rimlig utgångspunkt för ett politiskt mål. Socialdemokraterna anser därför att detta mål bör kvarstå i målformuleringen.

Socialdemokraterna välkomnar flera punkter i utredningen som att man återinför maktbegreppet (som togs bort 2008) samt att ungdomsstyrelsens statistik ska göras tillgänglig via en interaktiv webbplats.

Slutligen vill vi understryka förvaltningens synpunkt rörande vikten av ungdomars rätt till in-flytande och delaktighet. Ungdomspolitiken kärna handlar om att ge unga likvärdiga förutsättningar till inflytande, makt och egenmakt. Om det ska vara möjligt krävs dels att fler än ett fåtal röster får höras och dels att synpunkterna tas på allvar. Här har idrotten som samlade arena en viktig roll.

Reservation anfördes av Mehdi Oguzsoy (V) enligt följande.

Nämnden anför följande som remissvar:

Vackra formuleringar om ungdomars makt, inflytande och delaktighet i samhället löser inga problem om det inte sätts kraft bakom orden.

Idrottsrörelsen är som andra samhällsområden stark präglad av ekonomiska resurser och för-utsättningar. Ekonomiska faktorer har väldigt stor betydelse huruvida ungdomar motionerar, är föreningsanslutna och har en meningsfull fritid. Arbetarklassungdomar motionerar i mindre utsträckning och är i lägre grad medlemmar i idrottsföreningar än medelklassungdomar. Olika idrottsgrenar är starkt segregerade, arbetarklassungdomar har inte samma möjlighet att t.ex. spela ishockey p.g.a. höga avgifter och kostnader. Att vara

föreningsansluten medför höga kostnader för den enskilde, materialkostnader, medlemsavgift, resor och olika tävlingar slukar enorma resurser.

Idrott och motion är helt enkelt inte ekonomiskt tillgängligt för alla ungdomar. Det råder ock-så stora skillnader i hur tillgången till olika idrottsanläggningar ser ut rent geografisk. Villa-områden och välbärgade bostadsområden är generellt sett väl försörjda medan bostadsområden för arbetarklass saknar likvärdig tillgång. Vi kan konstatera att målet om jämställd idrott kommer att ta decennier om det inte görs nu - akut. Situationen för ungdomar med funktions-hinder att kunna motionera på sina egna villkor och premisser är långtifrån tillfredsställande. Det finns många utmaningar kvar att tackla innan det skapas likvärdiga förutsättningar för ungdomar att motionera och utöva olika idrottsaktiviteter.

Vänsterpartiet har genom åren lagt fram många förslag för att komma till rätta med ovan nämnda problem. Vi har bland annat föreslagit att ungdomar under vissa timmar per dag ska ha fri entré till stadens sim- och idrottshallar. Att införa personneutrala kort till simhallar skulle möjliggöra för fler att motionera. Att investera i idrottsanläggningar som gynnar tjejdrott måste bli mer tydlig, danslokaler och ridanläggningar är några exempel. Den geografiska tillgängligheten måste bli mer rättvis. Ekonomiskt stöd till föreningar som har ungdomsverksamhet måste gälla hela året och inte vara säsongsbetonad.

Motion och rörelse har stor betydelse för den enskilde individen och ytterst för samhället. Därför borde alla idéer och förslag som främjar ungdomars idrott, rörelse och fysisk aktivitet välkomnas och bejakas av alla krafter i samhället.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Jernberg (MP) enligt följande.

Vi anser att remisspromemorian inrymmer en positiv förändring av ungdomspolitikens mål. Det föreslagna målet ”ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhälls-utvecklingen” förtydligar ungas roll som aktörer och subjekt.

Enligt artikel 12 i barnkonventionen har barn rätt till inflytande och delaktighet. Artikeln inrymmer en skyldighet att finna strukturer för hur barn och unga kan göras delaktiga i övergripande beslutsprocesser, såsom exempelvis prioriteringen av fritidsverksamheter och investeringar. Ungdomar ska ha inflytande eftersom det är en rättighet, men också för att ungdomars kunskaper och erfarenheter är en värdefull resurs.

För att kommuner ska leva upp till barnkonventionen och till den nationella ungdomspolitikens mål om verklig makt måste möjligheterna för barn och unga att göra sin röst hörd utvecklas och stärkas betydligt. Detta kan och bör göras på flera olika sätt. I samarbete med barn och unga bör varje kommun ta fram en strategi för hur barns och ungas inflytande kan öka.

När det gäller idrottsnämndens verksamhetsområde är det viktigt att lyfta fram unga i ekonomisk utsatthet. Alla unga ska ha möjlighet att delta i idrotts-, kultur- och fritidsverksamheter, oavsett deras ekonomiska förutsättningar.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Jonas Eklund (MP) enligt följande.

Det är bra att många ungdomsorganisationer finns med bland remissinstanserna när en ny ungdomspolitik ska tas fram. Vi vill i större utsträckning att myndigheter och förvaltningar efterfrågar unga människors åsikter och synpunkter om sina verksamheter, till exempel genom fokusgruppsamtal. Det kan ge ny kunskap som på sikt bidrar till att myndigheternas tjänster anpassas till människor i alla åldrar.

För socialnämndens del kan det vara angeläget att veta mer om hur det är för unga människor som själva mår dåligt eller har olika slags problem. Hur ser de på möjligheterna att

få hjälp? Vet de vart de kan vända sig? Vad skulle kunna förbättras? Och hur påverkas unga människor när förälder/föräldrar är beroende av försörjningsstöd?

För att på ett konkret sätt ge ungdomar ett större inflytande över samhällsutvecklingen anser Miljöpartiet att rösträttsåldern bör sänkas till 16 år.

Särskilt uttalande gjordes av Inger Stark (V) enligt följande.

Förslagen till ny ungdomspolitik är bra, framför allt att alla insatser och förslag som berör ungdomar mellan 13-25 år ska ha ett ungdomsperspektiv.

Men om inte barnkonventionen följs, om det inte byggs tillräckligt med bostäder så att ungdomar kan flytta hemifrån utan att ruinera sig eller ha rika föräldrar är alla förslag meningslösa, det blir bara tomma ord utan innehåll.

Detsamma gäller utbildning. Om inte skolan fungerar och arbetar på ett sätt som gör att alla går ut med godkända betyg är alla insatser meningslösa.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Marina Gunnmo Grönros (V) enligt följande.

att delvis tillstyrka förvaltningens yttrande.

att därutöver anföra följande.

Det är glädjande att ungdomspolitiken åter förs upp på den politiska agendan och får en ny översyn. Frågorna om ungdomars villkor är oerhört viktiga, både vad gäller makt och deltagande i det civila samhället och politiska system, samt vad gäller ekonomiska förutsättningar, välfärd och livsmöjligheter.

Remisspromemorian tar upp många angelägna områden men visar ingen krisinsikt. Ungdomar har idag allt svårare att få trygga anställningar på arbetsmarknaden och i många delar av landet mycket svårt att få bostad. Om man verkligen vill satsa på ungdomars möjligheter att forma sina egna liv är det första steget att skapa möjligheter till utbildning, jobb och bostad. Istället väljer regeringen i denna promemoria att ändra målsättningen för den nationella ungdomspolitiken från ”verklig tillgång till välfärd och verklig tillgång till inflytande” vilket man anser har betonat institutionernas roll, dvs. det allmännas ansvar, för mycket, för att istället flytta fokus till individens eget ansvar för sin utveckling.

Sverige behöver en regering som tar ansvar genom att omsätta ungdomspolitiken i konkreta åtgärder såsom bostadsbyggande, fler studieplatser och höjda studiemedel samt mer kraftfulla insatser mot ungdomsarbetslösheten. Stockholms stad behöver ta sitt ansvar genom att öka nybyggandet av bostäder, effektiva satsningar på en god och likvärdig utbildning för alla elever, samt att erbjuda sommarjobb till fler ungdomar i staden. Endast genom sådana konkreta och kraftfulla åtgärder kan ungdomar på riktigt få makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Reservation anfördes av Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

att i huvudsak besluta i enlighet med förvaltningen.

att därutöver anföra.

Det tidigare målet att alla unga ska ha verklig tillgång till välfärd, som fastslagits i flera tidigare propositioner och i strategin från 2009 (Regeringen2009/10:53), har fyllt en viktig funktion i ungdomspolitiken. Unga saknar i regel samma skyddsnät som vuxna eftersom unga inte har samma utbyggda kontaktnät eller inte är lika etablerade på arbetsmarknaden. Flera av de utmaningar unga står inför idag och i framtiden är kopplade till välfärdsfrågor. Vi vet också att många av skolans utmaningar bottnar i breda välfärdsfrågor än bara just skolan. En

alltför stor del unga varken studerar eller arbetar, och när det gäller en stor del av denna grupp saknas kunskap om vad de gör. I ett stort antal projekt både i Sverige och inom EU har eldsjälar samlat erfarenheter och kunskaper om hur samhället bäst kan möta och erbjuda denna grupp unga vägar framåt. Det bör vi ta vara på.

Bristande koppling mellan olika välfärdssystem och svaga kontakter med vissa grupper gör att unga faller igenom skyddsneten. Välfärden måste omfatta alla unga i samhället. En tydligare målstruktur och stöd till flexibla insatser i samverkan är ett sätt för ungdomspolitiken att stärka ambitionerna inom detta område.